



Ангел Каралийчев

Шаина

Един ден на черна кобила – бърза като лястовичка – дошла от незнаен край Шаина, хайдуткинята. Размахала гола сабя, развяла дългата си копринена коса и вихром, яхнала на колибата, обиколила три пъти Прилеп. Трепнали прилепчани. Шаина ръзпънала сред полето бял шатър. Пред шатъра побила сабята си и на дръжката ѝ окачила тежък гердан все от жълтици, които блещукали на шията ѝ. Завардила пътищата, не давала нито пътник да мине, нито пиле да прехвъркне. Девет деня вардила и на третия поробила трима души турци прилепчани, трима паши, проводени от султана да потурчат нейния род. Поробила ги Шаина, вързала ги с железни вериги, отвела ги в Светогорския манастир и ги затворила в дълбокия манастирски зимник. Повикала игумена Слави, който служел вечерня, и му поръчала да занесе на пашите честния кръст да го целунат. Ако не го целунат, хайдуткинята ще им отреже главите като на петровски пилета.

Научил се в Стамбул султанът и му станало грозно. Туй за туй ще отидат верните му паши. Вдигнал на крак седемдесет души, върли като вълци еничари, и ги проводил в Македонската земя, да погубят Шаина. Главата ѝ да донесат в торба, да я види каква е тази юначна жена. Тръгнали еничарите все край морето. Вървели, вървели, додето слезли в Македония. Навлезли в Прилепското поле, забелязали отдалеч шатъра на Шаина, кацнал като бял лебед сред полето, и бърже го оградили от всички страни.

Било ясно утро. Шаина току-що се била пробудила и излязла от шатъра боса по росната трева да прибере златната си коса. Изправила се пред побитата блеснала сабя. Сабята ѝ служела за огледало.

Като ловджийски кучета дебнали еничарите в леката утринна мъгла. Щом ги видяла, хайдуткинята се провикнала:

– Почакайте, млади еничари, не бързайте да отивате на другия свят! Дяволът още спи и не е отключил портите на ада, за да ви прибере. Почакайте, додето си уплета косата на две плитки, че тогава ще ви изпровода!

Спрели се еничарите. Под вежди ги погледнала юнакията е нехаела. И когато уплела златната си коса и двете плитки увиснали като две жълти змии на гърба ѝ, тя грабнала сабята си и я завъртяла. Започнала сеч да сече. И додето полъхне утринният вятър и дигне мъглата, прав турчин не останал на Прилепското поле.

Измила в росната трева сабята си Шаина, яхнала черната си кобила, ударила право към Прилеп и затрополяла по каменните улици на града. Спряла се на прилепския мегдан и викнала:

– Слушайте, хора прилепчани! Тая сутрин жетва женах.

Уморих се, огладнях. Да ми донесете пред шатъра два овни печени и една пещ житен хляб. Забравихте своята жетварка!

И пак се върнала към полето.

Научил се султанът за еничарите. Дигнал трима глашатаи и ги проводила да обикалят царството му. Да обадят на турците и българите, че ако намери юнак, който да погуби Шаина, хайдуткинята, ще му даде султанът злато, безценни камъни и два града, които си избере юнакът.

Чул Крали Марко глашатаите от кулите си и се помамил.

Пусто злато! Пусто безценни камъни! Пуста лакомия!

Яхнал Шарколията и щом се появил на полето, хвърлил тежкия боздуган. Като гръм минал боздуганът над белия шатър и когато паднал на земята, цялото поле се залюляло.

Илязла Шаина да види кой иде и тръпки я побили, като го видяла. Не е юнак, ами хала. Калпакът му – самур калпак с три паунови пера, веждите му като крила на лястовичка, очите му – очи на граблив орел, а под копитата на коня му земята се огъва.

Уплашила се младата хайдуткиня, изтървала сабята си и хукнала да бяга като кошута пред гневен ловец. Гонил я Крали Марко що я гонил, настигнал я в честата гора, скочил от коня си, стъпил на гърдите ѝ, измъкнал сабята си от ножницата и замахнал да ѝ вземе главата. Щом вдигнал ръка, Шарколията изцвиллил три пъти. Взрял се Крали Марко в очите на повалената мома и се сепнал. Като че някога е виждал тези очи. Привел се още и втренчил поглед. Искал да си припомни.

– Защо ме гледаш тъй? – продумала Шаина.

– Мъча се да те позная. Как ти е името?

– Шаина.

– Защо носиш турско име?

Бързо заговорила робинята:

– Някога, когато бях момиче на петнайсет години, живеех в кулите на своя баща. Моят баща беше крал и управляваше девет земи. Една вечер в нашия град минаха трима араби. Баща ми го нямаше в къщи. Той беше заминал за Солун да си подковя коня. Грабиха що грабиха арабите в нашия хубав град, дигнаха имането на баща ми, а мене отвлякоха. Заробиха ме, отведоха ме я тяхната земя. Дадоха ме на пашата. Пашата ме затвори в кулата си и пред вратата на кулата се изправиха тримата араби с ятагани да ме вардят. Там стоях десет години. Десет черни години прекарах. Додея ми на пашата да слугувам. Домиля ми за нашата земя, причерня ми веднаж на очите, грабнах пашовия ятаган и погубих

тримата араби. Яхнах най-бързата кобила, която пасеше свободна на полето, и побягнах тука, в моето родно място.

– Че коя си ти? Попита я Марко.

– Аз съм поробената дъщеря на крал Вълкашина. А ти?

– Аз съм Крали Марко, Вълкашиновият син!

– Моят брат! – викнала Шаина и скочила.

Марко хвърлил настрана дипленицата, светнал от радост и прегърнал загубената си сестра.

КРАЙ

© Ангел Каралийчев

Сканиране: sir\_Ivanhoe, август, 2007 г.  
Разпознаване и последна редакция: NomaD, август, 2008 г.

**Издание:**

Ангел Каралийчев. Приказен свят. Том втори, 1982  
Издателство „Български писател“, 1982

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9101>]